

ΜΑΘΗΤΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Σε αυτό το newsletter παρουσιάζεται η μαθητεία στις χώρες ετέρους του προγράμματος και την Ευρώπη.

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Η Ευρωπαϊκή Συμμαχία για τη Μαθητεία (EaFA), που συντονίζεται από κοινού από τη Γενική Δ/ση Εκπαίδευσης και Πολιτισμού, και τη Γενική Δ/ση Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, στοχεύει στη συσπείρωση των δημοσίων αρχών, των εταιριών, των κοινωνικών εταίρων, των παρόχων πιστοποιητικών επαγγελματικής κατάρτισης (VET), των εκπροσώπων των νέων και άλλων βασικών παραγόντων για να προαγάγει σχήματα μαθητείας και καινοτομίας σε όλη την Ευρώπη. Αν και συντονίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, η επιτυχία της πρωτοβουλίας βρίσκεται στη δέσμευση των εταίρων, ιδιαίτερα στο δίκτυο πρεσβευτών και υποστηρικτών.

Η μαθητεία και μάθηση που βασίζεται στην εργασία διευκολύνει τη μετάβαση από την εκπαίδευση και την κατάρτιση στην εργασία και υπάρχουν ενδείξεις ότι οι χώρες με ισχυρό σύστημα επαγγελματικής κατάρτισης (VET) και σύστημα μαθητείας έχουν χαμηλότερα επίπεδα ανεργίας νέων από τις χώρες χωρίς ένα τέτοιο σύστημα.

Η EaFA καλωσορίζει εμπλεκόμενους και υποστηρικτές από οργανισμούς σε όλη την Ευρώπη που είναι πρόθυμοι να συνεισφέρουν στην ενδυνάμωση της πρόσβασης, τον εφοδιασμό και /η την ποιότητα της μαθητείας

Η EaFA παρέχει μια φόρμα αίτησης για τους οργανισμούς που ενδιαφέρονται. Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφτείτε:

http://ec.europa.eu/education/policy/vocational-policy/alliance_en.htm

ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Σύμφωνα με την υποχρεωτική στοιχειώδη εκπαίδευση οι μαθητές πρέπει να συνεχίζουν τις σπουδές τους μέχρι την ηλικία των 16 ετών. Τα επαγγελματικά σχολεία είναι τριετούς διάρκειας και δεν παρέχουν τον τίτλο (matriculate) που είναι προαπαιτούμενο για την ανώτερη εκπαίδευση. Έτσι τα επαγγελματικά σχολεία θεωρούνται ως αδιέξοδα για όσους θέλουν να επιλέξουν έναν ακαδημαϊκό δρόμο. Στην Ουγγαρία υπάρχει το επαγγελματικό Γυμνάσιο ως μια εναλλακτική επιλογή που προσφέρει επαγγελματική κατάρτιση συνδυασμένη με ένα κρατικό απολυτήριο τίτλο.

Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η παρούσα δημοσίευση (ανακοίνωση) δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Από αυτά τα σχολεία είναι δυνατή η περαιτέρω κατάρτιση. Το ονομαζόμενο «Γυμνάσιο» ("gimnazium") είναι ο καθαρά ακαδημαϊκός τύπος της ανώτερης εκπαίδευσης και το φυτώριο για τους πανεπιστημιακούς φοιτητές.

Σε αυτό το ιδιαίτερα επιλεκτικό σύστημα μαθητείας όπως αυτό, η μαθητεία παρέχεται στα επαγγελματικά σχολεία.

Η μαθητεία στην Ουγγαρία είναι αυστηρά συνδεδεμένη με την τυπική επαγγελματική κατάρτιση. Οι σπουδαστές που είναι εκπαιδευόμενοι επαγγελματικού σχολείου πλήρους προγράμματος, κάνουν την υποχρεωτική πρακτική εξάσκηση είτε στα εργαστήρια του σχολείου ή σε ένα άλλο χώρο κατάρτισης ή σε πραγματική επιχείρηση που είναι συμβεβλημένη με το σχολείο. Το 2013 έγιναν σημαντικές αλλαγές στο σύστημα. Από το Σεπτέμβριο η περίοδος πρακτικής εξάσκησης στα επαγγελματικά σχολεία περιορίστηκε στα τρία χρόνια και η αναλογία των ακαδημαϊκών/ θεωρητικών αντικειμένων μειώθηκε στο 30% του συνόλου της περιόδου κατάρτισης. Από εδώ και στο εξής η πρακτική εξάσκηση θα είναι κατανομημένη σε περισσότερο χρόνο και θα πρέπει να γίνεται σε μια επιχείρηση. Πιο κοντά στο γερμανικό 'δυσδικό' μοντέλο οι σπουδαστές θα περνούν τον περισσότερο χρόνο της πρακτικής τους στις εταιρίες με τις οποίες θα έχουν υπογράψει συμβόλαιο (χωρίς απαραίτητα να πληρώνονται).

Σε αυτή την περίπτωση η μη τυπική και άτυπη μάθηση δεν αναγνωρίζεται από το σύστημα. Τα σχολεία μπορούν -και συχνά το κάνουν - να αναγνωρίζουν την πρακτική εξάσκηση που έχει πραγματοποιηθεί στο εξωτερικό στο πλαίσιο των προγραμμάτων Leonardo ως υποχρεωτική πρακτική εξάσκηση που πραγματοποιήθηκε στο εσωτερικό. Η κινητικότητα του πιστοποιητικού Europass χρησιμοποιείται πιο συχνά στα προγράμματα κινητικότητας για VET: το 2010 εκδόθηκαν 1745 πιστοποιητικά σε σύγκριση με τα 972 της προηγούμενης χρονιάς, τα περισσότερα μέσα από τα προγράμματα κινητικότητας του προγράμματος Leonardo.

ΙΣΠΑΝΙΑ

Μαθητεία: Στη σφαίρα της εργασίας, είναι η εντός εργασίας κατάρτιση σε ένα επάγγελμα ή δεξιάτητα, υπό τις οδηγίες ενός έμπειρου ή ειδικού (maestro).

Στην Ισπανία, αυτός ο τρόπος επαγγελματικής εκπαίδευσης συνήθιζε να παρέχεται με συμβόλαια μαθητείας τα οποία έχουν αντικατασταθεί τα τελευταία χρόνια από τα συμβόλαια επαγγελματικής εμπειρίας ή τα συμβόλαια επαγγελματικής κατάρτισης. Στη νομοθεσία της

εργασίας αναφέρονται τώρα ως «νέο συμβόλαιο μαθητείας»

Ο μεταρρυθμιστικός νόμος για την εργασία (<http://www.boe.es/boe/dias/2012/07/07/pdfs/BOE-A-2012-9110.pdf>) που ψηφίστηκε στη Ισπανία, περιλαμβάνει ανάμεσα στα άλλα μέτρα του, ρυθμίσεις των συμβολαίων κατάρτισης και μαθητείας. Ο σκοπός αυτών των συμβολαίων είναι να αποκτούν οι εργαζόμενοι τα απαραίτητα επαγγελματικά προσόντα στο πλαίσιο του Ισπανικού πιστοποιητικού επαγγελματικής κατάρτισης (VET) και σε συνδυασμό με απασχόληση σε μια εταιρία.

ΕΛΛΑΔΑ

Ανάμεσα στα διάφορα σχήματα μαθητείας που υπάρχουν στην Ελλάδα, τον Ιανουάριο του 2013, η Ελληνική Κυβέρνηση ανακοίνωσε ένα φιλόδοξο πρόγραμμα μαθητείας στο πλαίσιο της καταπολέμησης της ανεργίας στη χώρα.

Στοχεύει στην παροχή μαθητείας σε νέους 15-24 και 25-35 ετών οι οποίοι ανήκουν σε μη προνομιούχες κοινωνικές ομάδες. Ο σκοπός του είναι να βοηθήσει αυτούς τους ανθρώπους να αποκτήσουν τα προσόντα, τις δεξιότητες και την εργασιακή εμπειρία που χρειάζονται για την είσοδό τους ή την επάνοδό τους στην αγορά εργασίας. Παρέχεται επίσης βοήθεια σε αυτούς τους ανθρώπους κατά τη μετάβασή τους στο εργασιακό περιβάλλον με την παροχή υποστήριξης και καθοδήγησης. Οι εκπαιδευόμενοι λαμβάνουν μισθό και έχουν κοινωνική ασφάλιση.

Το πρόγραμμα είναι προϊόν συνεργασίας Υπουργείων και υλοποιείται από διάφορες δομές, κρατικές και ιδιωτικές. Με αυτό το πρόγραμμα η κυβέρνηση επιδιώκει να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας σχετικές με τα τυπικά προσόντα των νέων, να ενισχύσει την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση με έμφαση στο συνδυασμό της κατάρτισης και τη εργασιακής εμπειρίας, να εφαρμόσει συστηματικά προγράμματα για τη μετάβαση από το σχολείο στην αγορά εργασίας, να ενισχύσει τον επαγγελματικό προσανατολισμό των μαθητών και των νέων, να ενισχύσει την επιχειρηματικότητα σε καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες, να επενδύσει σε μέτρα για τη μείωση της σχολικής διαρροής.

ΙΤΑΛΙΑ

Η λέξη μαθητεία προέρχεται από το ρήμα «μαθαίνω» που σημαίνει αποκτώ λογικά πρότυπα, τεχνικές παραγωγής και έννοιες που συνδέονται με αυτά.

Είναι μια έννοια που συνεπάγεται μια σχέση μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών, συμπεριλαμβανομένων και των ενηλίκων, οι οποίοι μεταδίδουν τη γνώση ή την ικανότητα, και που οι νέοι άνθρωποι αποκτούν και δυνητικά θα βελτιώσουν όχι μόνο ως προς το εύρος και το

βάθος αλλά και ως προς την πρωτοποριακή ικανότητά τους.

Στο πέρασμα των χρόνων το συμβόλαιο μαθητείας έχει γίνει ένας τρόπος για την καταπολέμησης της ανεργίας.

Η Ιταλική μαθητεία έχει πολλές τυπολογίες και για αυτό μπορούμε να μιλούμε για «Μαθητείες», μερικές μόνο από αυτές συνδέονται με το εκπαιδευτικό σύστημα και επιτρέπουν την απόκτηση ενός διπλώματος που μπορεί να αποκτηθεί και μέσα από πλήρες πρόγραμμα μελέτης, επίσης. Η Ιταλική μαθητεία είναι ένα συμβόλαιο εργασίας, με ένα σκοπό κατάρτισης

Οι μαθητευόμενοι κερδίζουν ένα μισθό εργαζόμενοι δίπλα σε έμπειρο προσωπικό για να αποκτήσουν τις δεξιότητες της συγκεκριμένης δουλειάς, σε αυτό το διάστημα εμπλέκονται σε ένα πρόγραμμα κατάρτισης το οποίο παρέχεται από κοινού εντός εργασίας από την επιχείρηση και εκτός εργασίας από ένα κέντρο κατάρτισης ή ένα σχολείο/πανεπιστήμιο.

ΕΛΒΕΤΙΑ

Η μαθητεία είναι ένα πολύ σημαντικό βήμα για τους νέους, από τη στιγμή που επηρεάζει τους μελλοντικούς επαγγελματικούς δρόμους και σημαδεύει τη μετάβαση από το σχολείο στο επαγγελματικό περιβάλλον. Η μαθητεία ρυθμίζεται από ένα σαφές συμβόλαιο οι οποίοι δεν μπορεί να είναι μικρότεροι των 15, στις απαραίτητες πρακτικές και θεωρητικές γνώσεις και ικανότητες που χρειάζεται να γνωρίζουν για να ξεκινήσουν μια επαγγελματική σταδιοδρομία.

Το βασικό προϊόν του προγράμματος έχει παραχθεί και τώρα είναι διαθέσιμο στο δικτυακό τόπο του προγράμματος! Είναι μια σειρά από βιντεοσκοπημένες συνεντεύξεις που πήρε η κάθε συμμετέχουσα χώρα και δείχνει τις πραγματικές εμπειρίες ζωής ανθρώπων με διαφορετικά επαγγελματικά παρελθόντα και ιστορίες κατάρτισης και που έχουν να μεταδώσουν πολλά μηνύματα.

Μερικά βίντεο παρουσιάζουν την ιστορία των ανθρώπων που έχουν ολοκληρώσει ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα, κάποιιο άλλο έχουν πρώιμα εγκαταλείψει το σχολείο, ενώ μια ομάδα από αυτούς εγκατέλειψε το πρόγραμμα κατάρτισης και τελικά επέστρεψε στο σχολείο.

Είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον να ακούμε αυτούς τους ανθρώπους να μιλάνε για τις επιλογές τους, το κίνητρο για αυτές τις επιλογές, τις δυσκολίες που έπρεπε να αντιμετωπίσουν και τους τρόπους με τους οποίους κατάφεραν να ξεπεράσουν αυτές τις δυσκολίες.

Παρακολουθήστε το βίντεο και ανακαλύψτε γιατί αυτοί που εκπαιδεύτηκαν για να πετύχουν ένα στόχο δεν το

μετάνιωσαν ή το γιατί οι ενήλικες μερικές φορές επιλέγουν να επιστρέψουν στο σχολείο.

Απολαύστε το θέμα : <http://rapport-llp.eu/videos/>

ΠΟΛΩΝΙΑ

Στο Πολωνικό εκπαιδευτικό σύστημα η μαθητεία παρουσιάζεται ως ένας ειδικός τύπος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Υπάρχει κυρίως στον τομέα της βιοτεχνίας. Ο Πολωνικός νόμος δεν δίνει ένα εθνικό ορισμό για το σύστημα μαθητείας, αν και ο κώδικας Εργασίας καθορίζει τις συγκεκριμένες συνθήκες και απαιτήσεις που αφορούν το status των νέων εργαζομένων. Νέοι εργαζόμενοι είναι όσοι είναι 16-18 χρονών, επειδή απαγορεύεται η απασχόληση των νέων είναι κάτω των 16 ετών. Αυτοί πρέπει να έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση.

Η βάση αυτού του είδους της απασχόλησης καθορίζεται με συμβόλαιο μεταξύ του εργοδότη και του νέου εργαζομένου. Η απασχόληση των νέων εργαζομένων θεωρείται ως ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης (η οποία διαρκεί μέχρι την ηλικία των 18 χρόνων και καθορίζεται από το Σύνταγμα).

Η εκπαίδευση σε ένα επάγγελμα γίνεται στη βάση του συμβολαίου εργασίας, που σημαίνει ότι ο μαθητευόμενος παίρνει μισθό και χρειάζεται να έχει κοινωνική ασφάλιση. Η εκπαίδευση στο επάγγελμα διαρκεί 2-3 χρόνια και κατά τη διάρκεια των σπουδών ο εκπαιδευόμενος παρακολουθεί επίσης, μαθήματα επαγγελματικής θεωρίας σε επαγγελματικό σχολείο ή εκτός σχολείου.

Τα προγράμματα μαθητείας θεωρούνται ως ένας ειδικός τύπος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στο Πολωνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Το κυριότερο προσόν για συμμετοχή σε αυτό τον τύπο κατάρτισης είναι η ολοκλήρωση της κατώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (gimnazjum) και να είσαι τουλάχιστον 16 χρονών.

Πάντως, σε ειδικές περιπτώσεις, ο νόμος επιτρέπει κάποιες εξαιρέσεις. Η μαθητεία συχνά οργανώνεται σε μικρές ή μεσαίες επιχειρήσεις, κυρίως βιοτεχνίες. Οι απασχολούμενοι είναι συνήθως μέλη μιας συντεχνίας ή ενός βιοτεχνικού επιμελητηρίου, ένα συγκεκριμένο επιμελητήριο ή τη συντεχνία που έχει οριστεί για να επιβλέπει να πρόγραμμα μαθητείας. Τα πιο κοινά επαγγέλματα είναι της κομμώτριας της μαραγκού, του αρτοποιού και του ζαχαροπλάστη.

Εξ αιτίας της προϋπάρχουσας επαγγελματικής εμπειρίας, τα προγράμματα για τους ενήλικες είναι μικρότερης διάρκειας: η επαγγελματική κατάρτιση διαρκεί 12 με 18 μήνες και η μαθητεία για την προετοιμασία για μια συγκεκριμένη δουλειά 3 έως 6 μήνες.

ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Η μαθητεία είναι ο αναγνωρισμένος τρόπος με τον οποίο οι άνθρωποι εκπαιδεύονται για να γίνουν τεχνίτες. Αυτά τα επαγγέλματα είναι κυρίως προσαρμοσμένα στον κατασκευαστικό τομέα και άλλα επαγγέλματα.

Τα κύρια τεχνικά επαγγέλματα έχουν σχεδιαστεί από τον SOLAS (που σημαίνει 'φως' στα Κελτικά) και υπάγονται στο κρατικό σύστημα Μαθητείας. Αυτά τα προγράμματα οργανώνονται στην Ιρλανδία από τον SOLAS σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Δεξιοτήτων, εργοδότες και συνδικαλιστικά όργανα.

Στην Ιρλανδία το σύστημα μαθητείας καθορίζεται από τη ζήτηση των επαγγελματιών και συνδυάζει πρακτική άσκηση και θεωρία. Στόχος του είναι να αποκτήσουν οι μαθητευόμενοι τις δεξιότητες που ζητά η βιομηχανία και η αγορά εργασίας.

Το αναλυτικό πρόγραμμα ενός προγράμματος μαθητείας βασίζεται σε κοινά, προκαθορισμένα δεδομένα τα οποία συμφωνούνται και καθορίζονται από τη βιομηχανία. Με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος απονέμεται το πιστοποιητικό FETAC Advanced το οποίο αναγνωρίζεται διεθνώς.

Οι μαθητευόμενοι πληρώνονται με το συμφωνημένο μισθό μαθητείας από τον εργοδότη. Κατά τη διάρκεια της εκτός δουλειάς εκπαίδευσης (σε ένα ινστιτούτο τεχνολογίας), όλοι οι εκπαιδευόμενοι πληρώνονται με το επίδομα μαθητείας. Το σύστημα είναι δίκαιο και έχει το στοιχείο της ισότητας αλλά επειδή εξαρτάται από την αγορά εργασίας, οι διαθέσιμες θέσεις μαθητείας μπορεί να περιορίζονται σε καιρούς ύφεσης σε μια συγκεκριμένη βιομηχανία- τη στιγμή που υπάρχει έλλειψη στις διαθέσιμες θέσεις μαθητείας για τον κατασκευαστικό τομέα. Τα παρακάτω είναι τα διαθέσιμα προγράμματα μαθητείας που πραγματοποιούνται τώρα στο Ιρλανδικό σύστημα και όλα στηρίζονται στις ανάγκες της αγοράς.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΔΙΑΧΥΣΗΣ

Ο εταίρος Seed (Ελβετία) παρουσίασε το Rapport στους καθηγητές προ-μαθητείας του Canton Ticino της Gordola, κατά τη διάρκεια της ετήσιας συνάντησης τους. Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στη διεύθυνση:

<http://seedlearn.org/rapport-meets-school-teachers/>

Ο εταίρος Superact (Ηνωμένο Βασίλειο) έχει παρακολουθήσει συνεδριάσεις με 3 οργανισμούς: **Targeted Youth Support Office in Taunton, Atkinson Juvenile Secure Unit** αποτελούμενες από νέους 12-17 ετών. Αυτές είναι κοινωνικές υπηρεσίες και το **Somerset College** σκοπεύει στο να βοηθήσει νέους που αναζητήσουν εργασία και εργοδότες που αναζητούν εργαζομένους.

Ο εταίρος CECE (Ισπανία) παρουσίασε το έργο στην ετήσια διάσκεψη του CECE στην Παμπλόνα και σε συνέδριο EfVET στην Αθήνα.

Η Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Κρήτης (Ελλάδα) παρουσίασε το έργο κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου με τίτλο «Η δυναμική των δράσεων του τομεακού προγράμματος Comenius στην αντιμετώπιση του φαινομένου της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου» που οργανώθηκε από την Ελληνική Εθνική Μονάδα - ΙΚΥ.

Το σεμινάριο πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, στις 16 Δεκεμβρίου 2013 (ξενοδοχείο «Αμαλία») και απευθύνονταν σε εκπαιδευτικούς που υπηρετούν σε σχολεία Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΤΑΙΡΟΥΣ :

E.Ri.Fo www.erifo.org

Mayo Education Centre
www.mayoeducationcentre.ie

CECE www.cece.es

Institute for Private Enterprise and Democracy
www.iped.pl

SEED association <http://seedlearn.org/>

Regional Directorate of Primary and Secondary Education of Crete
<http://kritis.pde.sch.gr/>

HORVÁTH & DUBECZ Consulting Ltd.
www.horvathesdubecz.hu

Superact. www.superact.org.uk

